

és una iniciativa de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull i de la Facultat de Teologia de Catalunya que recull una llarga i fecunda tradició d'estudis sobre Ramon Llull, oberta als estudiants, als estudiosos i al públic en general interessat en l'enfocament interdisciplinari de l'herència del beat Ramon.

La primera sessió de les terceres jornades de l'Aula Lulliana es va celebrar el dia 8 de maig de 2009 a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona a càrrec d'Elena Pistolesi, que va parlar de «Les traduccions lul·lianes i els recorreguts de la traducció a l'Edat Mitjana (segles XII-XIV)». La conferència va il·lustrar alguns aspectes de la teoria i de la pràctica de la traducció a l'Edat Mitjana seguint el *topos* de sant Jeroni sobre la traducció *ad sensum* i *ad verbum* (Epístola LVII, *De optimo genere interpretandi*). Dins aquest marc, es va presentar el cas lul·lià per avaluar-ne els trets específics al costat de la producció coetània. Elena Pistolesi és professora de lingüística italiana a la Universitat de Trieste. S'ha doctorat a Florència en lingüística diacrònica i sincrònica amb una tesi sobre el *De vulgari eloquentia* de Dante. Ha obtingut borses de recerca a la Universitat de Barcelona, a l'Accademia della Crusca (Florència) i a la Universitat de Siena. És autora de diversos treballs sobre història de la lingüística i sobre l'italià contemporani, en particular sobre escriptura i nous mitjans. De Ramon Llull ha estudiat l'*affatus* i el sistema de les definicions lul·lianes. Prepara l'edició crítica de la *Quadratura e triangulatura de cercle* de Ramon Llull per a la NEORL, la nova edició de les obres de Ramon Llull, i ha publicat alguns articles sobre la geometria i sobre la tradi-

ció plurilingüe del *corpus* lul·lià. Acte seguit va tenir lloc la presentació del volum lul·lià *Llibre de la disputa del clergue Pere i de Ramon, el fantàstic. Llibre de la ciutat del món*, a cura de Lola Badia, segon lliurament de la sèrie TOLRL, la traducció de l'obra llatina de Ramon Llull, editada per l'Obrador Edendum, de Santa Coloma de Queralt, juntament amb l'editorial Brepols, de Turnhout, Bèlgica. Hi van intervenir Marcel Ortín, de la Universitat Pompeu Fabra, i la curadora del volum, del Centre de Documentació Ramon Llull de la Universitat de Barcelona.

La segona sessió, celebrada el 9 de maig de 2009 a la Facultat de Teologia de Catalunya, va comptar amb la intervenció d'Annemarie Mayer, que va dissertar sobre «Cartografia dels atributs de Déu: Ramon Llull i les religions en contacte». Segons la conferenciant, avui dia és habitual relacionar-se amb persones d'altres religions, però des del punt de vista de la teologia catòlica, els documents del Concili Vaticà II són la guia tant per a la convivència com per a la interacció teològica. Sovint es pensa que, abans del Concili, tot era un desert d'exclusivisme d'acord amb la divisa *Extra ecclesiam nulla salus*. Tanmateix, la situació i el pensament de Llull eren de debò tan diferents? Per a ell era habitual trobar-se amb musulmans i jueus; i la seva teologia s'havia de posar com a qüestió l'existència d'altres religions. Per a Llull calia trobar una mena de relació respectuosa amb les altres religions monoteistes que facilités la convivència; però encara més que una «etiqueta interreligiosa» li calia disputar amb els continguts teològics de les diferents religions des d'un punt de vista cristià. En el laberint de les diferents creences, els atributs de Déu, tema comú de totes tres religions, li servien com a mapa per al viatge interreligiós. Mayer va explicar que, per seguir els seus passos, hem de prendre en consideració obres pràctiques, com el *Llibre del gentil e dels tres savis*, o teòriques, com l'*Ars inveniendi veritatem* o el *Llibre de contemplació en Déu*. La doctrina lul·liana dels atributs de Déu permet de donar respostes a la pregunta sobre quina contribució podria fer Llull al diàleg interreligiós d'avui. Annemarie Mayer és *privatdozentin*, doctora en teologia per la Universitat de Tübingen i assistenta científica a l'Institut per a la Recerca Ecumènica d'aquesta ciutat, amb tasca docent i investigadora en l'ecumenisme entre els protestants (luterans, reformats, anglicans) i catòlics. Recentment ha defensat una tesi d'habilitació sobre la discussió interreligiosa dels atributs de Déu en Ramon Llull, publicada amb el títol *Drei Religionen - ein Gott? Ramon Lulls interreligiöse Diskussion der Eigenschaften Gottes* a l'editorial Herder de Freiburg de Brisgòvia. Els actes de l'Aula Lul·liana es van cloure amb la presentació del volum *Raimundus Lullus: An Introduction to his Life, Works and Thought*, a cura d'Alexander Fidora i Josep E. Rubio, publicat dintre de la sèrie Corpus Christianorum de l'editorial Brepols, de Turnhout, Bèlgica. Van prendre la paraula Josep Perarnau, de la Facultat de Teologia de Catalunya, i els responsables del volum, Fidora i Rubio, respectivament de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la de València.